

vati a nezáleží tedy na motivu, z kterého vodní oprávněncem svého práva nadržovati vodu nepoužil, nýbrž ponechal jí volný odtok. Zákonného předpisu, který by normoval způsob vypouštění vody, nelze nalézt.

Může však jíti také o to, zda zúčastněná strana nedopustila se vodoprávního deliktu snad tím, že vypouštěla otevřením stavidlového jezu nikoli jen vodu teprve přitékající, nýbrž vodu stavidlovými zařízeními nadrženu způsobem nešetrným ke škodě dolních pozemků, t. j. že nadržená voda vypuštěna byla náhle.

Otázka, zda náhlé vypuštění vody uměle nadržené může tvořiti skutkovou podstatu vodoprávního deliktu, není mezi stranami na sporu, neboť také žal. úřad kvalifikaci této skutkové podstaty jako možného vodoprávního deliktu nepopírá. Zbývá pak jen otázka, zdali způsob vypuštění, jež st-lé zúčastněné straně kladou za vinu, lze považovati za způsob závadný. Žal. úřad to popřel na základě vodočetných záznamů a výsledku šetření, zvláště na základě dobrých zdání slyšených znalců, vzav za prokázáno, že voda byla vypuštěna za nevelkého průtoku, že stavidlový jez byl pootevřen úměrně k přítokovému množství a že zaplavení pozemků st-lů bylo způsobeno dešti v horním povodí Cidlina večer 24. července. Proti tomu vytýká stížnost jako formální vadu, že nebyly provedeny důkazy st-li nabídnuté, zejména dalším slyšením meteorologické stanice. Soud nemohl však vytýkané vady nalézt, protože dobrá zdání znalecká opírají se o limnigrafické záznamy, jež o stavu výše vody podávají svědectví přímé a spolehlivé.

Stížnost ovšem uvádí proti tomu, že vypuštění vody, i kdyby bylo sloužilo účelu opravy turbíny, mohlo se provést tím způsobem, že by se byla voda vypustila rozděleně, jednak stavidlovým jezem, jednak jalovým stavidlem ve spojení s propustí pod mlýnem do jalové Cidlina. Z této faktické možnosti se však nedá vyvozovati právní povinnost, když žal. úřad podle výsledku šetření mohl vzíti za prokázáno, že vypuštění nadržené vody dalo se takovým způsobem, jaký bylo lze od zúčastněné strany požadovati. Ostatně z případné povinnosti vypouštět vodu nadrženu, neplyne povinnost pečovati o neškodné propouštění vody přívalové, jež podle názoru žal. úřadu je pravou příčinou poškození pozemků.

Není-li však možno uznati nezákonným výrok, popírající existenci vodoprávního deliktu, odpadá zkoumání otázky spolupachatelství na tomto deliktu.

Č. 12.732.

Elektrisace: Vlastník pozemku, jenž podle projektu všeužitečného podniku elektrického má býti podle zákona č. 438/1919 Sb. poštěn užívacím právem, nemá právního nároku, aby elektrické dílo bylo provedeno bez použití jeho pozemku, tedy s použitím jiného pozemku.

(Nález z 20. ledna 1937 č. 10.225/37.)

Věc: Dr. Ondřej Ž. a Václav K. v Praze proti rozh. min. veř. prací v Praze z 25. ledna 1934 o užívacích právech pro elektrické vedení.

V ý r o k: Stížnost se zamítá pro bezdůvodnost.

D ů v o d y: K žádosti elektrárenského svazu středolabských okresů v Kolíně vyslovil zem. úřad v Praze výměrem z 16. listopadu 1933 na základě §§ 16 a 17 elektr. zákona č. 438/1919 Sb. a § 10 prov. nař. k němu č. 612/1920 Sb. přípustnost projektovaného díla jmenovaného svazu, spočívajícího ve změně trasy dříve již konsentované primární přípojky elektrického vedení pro obec Struhařov a přeložení transformovny pro tuto obec, se stanoviska živnostensko-policejního, jakož i s hlediska soustavné elektrisace, povolil provedení jeho na základě § 19 cit. elektr. zákona a §§ 38 a 34 stav. řádu pro Čechy podle předložených plánů a propůjčil svazu v základě §§ 7 a 8 cit. elektr. zákona práva užívací na pozemcích st-lů, spočívající v tom, že tito jsou povinni trpěti, aby svaz zřídil na těchto pozemcích elektrické zařízení podle schváleného plánu, zejména aby nad nimi napjal vodiče a aby na nich oklešťoval stromoví atd. Současně zamítl námitky, jež st-lé vznesli proti tomuto projektu při komisionálním jednání.

Odvolání, jež st-lé z výměru tohoto podali, žal. úřad nař. rozhodnutím zamítl.

Ve stížnosti k tomuto soudu podané nevznášejí st-lé již všechny ony námitky, jimiž se proti zatížení svých pozemků projektovaným přepjetím jich bránili při jednání komisionálním, nýbrž uplatňují toliko jednu z nich, v níž se obracejí proti názoru žal. úřadu, že vlastník pozemku, který má býti postižen užívacími právy, zásadně podle zákona přípustnými, nemá právního nároku na to, aby trasa elektrovodu projektovaného po jeho pozemku byla změněna zejména tak, aby se vyhnula pozemkům tohoto vlastníka a tím postihla vlastníky pozemků jiných.

Uváživ vývody stížnosti, nemohl soud dospěti k přesvědčení, že zmíněný názor žal. úřadu odporuje ustanovením zákonným. Naopak celé uspořádání řízení o uložení užívacích práv, jak jest upraveno v zákoně č. 438/1919 Sb. nasvědčuje tomu, že zákon na takovouto obranu vlastníka, jenž má býti užívacími právy postižen, vůbec nepomýšlí. Jinak by totiž zákon ten musil obsahovati nějaké předpisy o tom, že k řízení, resp. jednání o schválení projektovaného díla všeužitečného pozemku a udílení práv na elektrická vedení mají býti přivzati také majitelé všech oněch pozemků, jež by pro zřízení užívacích práv mohly přijíti v úvahu v tom případě, kdyby vlastník pozemku, jenž má užívacím právem býti postižen podle projektu, vznesl námitku, že zřízení elektrického díla může, resp. má býti provedeno bez použití jeho pozemku, tedy za použití pozemku jiného. Nic takového však zákon nestanoví, zejména se nedá nic takového vyčísti z ustanovení jeho § 18 bodu 4, neboť »osobami, jichž práva mohou zamýšleným podnikem býti dotčena«, jsou tu zřejmě míněny jen ty osoby, jichž práv by se mohl dotknouti projekt v té trase a úpravě, jak byl žadatelem ke schválení předložen. Zákon tu zřejmě vychází z úvahy, že by se jinak schválení a provedení projektu nejen nesmírně ztížilo, nýbrž pro případě i prakticky znemožnilo.

Kdyby totiž vlastníku postiženého pozemku mělo býti přiznáno právo namítati, že projektované dílo, zejména elektrické vedení, může

stejně výhodně, avšak při nejmenším zatížení cizích práv, býti provedeno přeložením trasy jeho na pozemky vlastníků jiných, mělo by to v zápětí, že by podnikatel všeužitečného elektrického díla již před zahájením projektu musil uvažovati a prozkoumati všechny možné alternativy, jež s hlediska technického provedení projektu jsou vůbec myslitelné — a to často na území myslitelně nejrozsáhlejším —, a musil by dotazem u majitelů všech pozemků, které by takto mohly přijíti v úvahu, zjišťovati, co proti eventuálnímu zatížení svých pozemků namítají, a teprve na základě takto sebraného materiálu by se musil rozhodnouti pro onu alternativu, u níž obtížení majitele pozemku je nejmenší. Takovéto šetření by však ještě bylo naprosto nespolehlivé zvláště proto, že není zákonného předpisu, jenž by majitelům pozemků ukládal povinnost podnikateli již v tomto stadiu všechny své námitky sdělovati, a sdělovati je zejména s tím účinkem, že by při eventuálním řízení konsensním již dalších námitek vznésti nesměli. Postup takový by však také znamenal nezměrné zatížení a zdržování podnikatele a byl by pro něj velmi riskantní, když by napřed musil sám odhadovati, které z možných zatížení většího počtu majitelů půdy je poměrně nejmenší. To vše by bylo ve zřejmém rozporu s předpisy elektr. zákona, jenž přece chtěl umožniti co nejhospodárnější a nejrychlejší provedení soustavné elektrisace. Tím méně lze ovšem zákonodárci imputovati úmysl, že by chtěl projektanta vystaviti nebezpečí, že bude nucen probíjovati si každou možnou alternativu zvláštní žádostí a zvláštním řízením.

Správnost argumentace právě uvedené nedá se vyvracetí poukazem na to, že podle ustanovení § 7 elektr. zákona dostává se všeužitečnému podniku výhod v tomto paragrafu uvedených, kde se strany jinak nedohodly. Z tohoto ustanovení nevyplývá nic jiného, než že všeužitečný podnik může dohodou získati také užívacích práv jiných, tedy ev. širších, než jaké zákon sám připouští. Také předpis § 5 vlád. nař. č. 612/1920 Sb. nařizující obligatorně předchozí jednání s vlastníky neb uživateli nemovitostí o užívání nemovitostí pro elektrické dílo vztahuje se jen na jednání s majiteli oněch pozemků, které si podnikatel ke zřízení projektovaného díla vybral, a má toto jednání míti zřejmě jen ten účel, aby případnou dohodou byla odstraněna nutnost úředního rozhodování, resp. aby podnikateli bylo umožněno již jednáním s majiteli postižených pozemků seznati, nemají-li proti projektu takové námitky, jež by uskutečnění jeho znemožňovaly.

Ze všech těchto úvah se tedy podává, že názor, na němž žal. úřad svoje rozhodnutí v tomto směru založil, odpovídá zákonu.

Č. 12.733.

Š k o l s t v í: * Učitelskému čekateli náleží podle ustanovení § 3 odst. 2 a 6 zákona č. 104/1926 Sb. adjutum v té výši, která odpovídá skupině, do níž spadá místo, kde učitelský čekatel právě vykonává učitelskou službu, byť i tam byl přidělen toliko na výpomoc po dobu časově omezenou za účelem substituce jiné osoby učitelské.

(Nález z 21. ledna 1937 č. 16.156/36.)